

mimo zkoumanou plochu. Do stejného období bylo možné zařadit i dvě zdokumentované pece a dalších osm sídlištních jam. Jednu z nich lze pravděpodobně interpretovat jako předpecní jámu. Vedle keramických nálezů zdobených rytými liniemi, notovými značkami, vrypy a plastickými výčnělky byla získána i menší kolekce štípané kamenné industrie a několik zlomků drticích podložek. Z nejbližšího okolí parcely je kultura s lineární keramikou známa ze záchranného výzkumu z roku 2011 (Hlas 2012, 129) a 2016 (Marethová 2017, 155). Na lokalitě bylo zachyceno také osídlení ze starší doby železné a doby římské (viz oddíl Doba železná a Doba římská a doba stěhování národů).

Obr. 7. Holasovice. Torzo keramické nádoby. Foto J. Motěšický.

Fig. 7. Holasovice. Fragment of ceramic vessel. Photo by J. Motěšický.

Literatura

Hlas, J. 2012: Holasovice (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 53(1), 129.
Marethová, B. 2017: Holasovice (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 58(1), 155.

Summary

During the spring and summer of 2023 and 2024, a rescue archaeological excavation was carried out on plot No. 642/14 in the cadastral area of Holasovice (Opava District). The excavation revealed part of a settlement dated, based on the pottery finds (Fig. 7), to the later phase of the Linear Pottery culture. Several partially preserved longhouse foundations, kilns, and other settlement features were documented.

Jindřich Hlas, Jiří Motěšický

Hulín (okr. Kroměříž)

Ul. Holešovská; „Višňovce“, parc. č. 4451/7 a 4451/1.

Zemědělský pravěk, kultura lineární keramiky, moravská malovaná keramika (neolit). Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. AU312–AU322.

Lokalizace: WGS-84: 49.3187300N, 17.4817200E

Při pokládce kabelového vedení do zemní rýhy byly v lednu 2024 na parcelách č. 4451/7 a 4451/1 na katastru Hulína, na ul. Holešovská registrovány celkem tři zahluobené archeologické objekty, které byly v rámci záchranného archeologického

výzkumu zdokumentovány, ovzorkovány a zaměřeny. Jednalo se o dvě sídlištní jámy a jeden rozměrný objekt nejspíše exploatační funkce. Situace jsou datovány do neolitu (kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou) a obecně do pravěkého období (zemědělský pravěk). Prozkoumané situace souvisí s rozsáhlým sídlištěm, zkoumaným v trati „Višňovce“ nejintenzivněji v letech 2007 a 2010 v souvislosti s výstavbou trasy a mimoúrovňového křížení komunikace R55 na lokalitě Hulín-Pravčice 2 (Kalábek et al. 2010, 42–58).

Literatura

Kalábek, M., Kalábková, P., Kočár, P., Kočárová, R. 2010: Největší lengyelská stavba z Hulína-Pravčic 2 (struktura 45). In: M. Bém, J. Peška (eds.): *Ročenka 2009*. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, 42–58.

Summary

Three archaeological features were documented in a trench for the cable installation on plot No. 4451/7 and 4451/1 in Holešovská Street (Hulín cadastral area, Kroměříž District). Two of them were settlement pits, and one was a large feature, probably of an exploitation function. The features are dated to the Neolithic period (Linear Pottery culture, Moravian Painted Ware culture) and, more broadly, to the farming prehistoric period. The excavated archaeological contexts are associated with an extensive settlement previously investigated in the ‘Višňovce’ field during the construction of the R55 road and grade-separated junction at the Hulín – Pravčice 2 site (Kalábek et al. 2010, 42–58).

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Ivančice (k. ú. Hrubšice, okr. Brno-venkov)

Hrubšice; „za zámkem“.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84: 49.0898889N, 16.3075294E

V průběhu roku 2024 proběhlo v katastru Hrubšic několik záchranných archeologických výzkumů před výstavbou rodinných domů. Zkoumáno bylo rovinné sídliště kultury s lineární keramikou na polykulturní lokalitě, která byla identifikována už v roce 2021 při výstavbě místní komunikace a sítí (Bučová Čerňavová 2022). Lokalita leží v rovinatém terénu nivy řeky Jihlavy, který se mírně zvedá v západním směru. Kromě sídlištních a exploatačních jam byla identifikována také jednokomorová pec a torza půdorysů dvou dlouhých domů s orientací SZ–JV. Pec byla situována v hliníku a její dno bylo tvořeno říčními valouny s hliněným výmazem. Inventář movitých nálezů obsahoval fragmenty keramiky, kamennou i kostěnou industrii a zvířecí osteologický materiál.

Literatura

Bučová Čerňavová, K. 2022: *Hrubšice – výstavba 27 RD na parcele 281/2 – kanalizace, vodovod*. Rkp. nálevové zprávy č. akce 32/2020. Uloženo: Archiv nálevové zprávy, Archeologický ústav MZM. DOI: 10.60585/M-TX-202300300. Dostupné také z: <https://doi.org/10.60585/M-TX-202300300>.

Summary

In 2024, several rescue excavations were conducted behind the chateau in the Hrubšice cadastral area (Brno-Country District) prior to the construction of family houses. The excavations focused on a flatland settlement of the Linear Pottery culture

within a multi-period site that had already been identified in 2021 during the construction of a road and utility networks (Bučová Čerňavová 2022). In addition to settlement and exploitation pits, a single-chambered kiln and partially preserved foundations of two longhouses were identified. The finds included pottery fragments, stone and bone industry, and animal bone material.

Katarína Bučová Čerňavová

Ivančice (k. ú. Letkovice, okr. Brno-venkov)

UI. U Kapličky.

Moravská malovaná keramika (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 49.0945514N, 16.3598817E; 49.0945197N, 16.3588678E; 49.0939928N, 16.3573817E; 49.0941342N, 16.3573256E

V průběhu rekonstrukce návsi proběhl v roce 2024 v Letkovicích (městská část Ivančic) archeologický výzkum, který zachytil pozůstatky neolitického osídlení z období kultury s moravskou malovanou keramikou (Bučo 2024). Jednalo se o sídlištní a sloupové jámy a jednu exploatační jámu. V prostoru před kaplí byl identifikován půdorys obytné stavby sloupové konstrukce. Lokalita byla zkoumána již v roce 1996 v průběhu výkopů inženýrských sítí společností Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i. (Vitula 1999, 296, 405).

Literatura

Bučo, M. 2024: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při chystané stavbě „Stavební úpravy náměstí v Letkovicích“.* Rkp. nálezové zprávy č. j. 45/19. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archaia z. ú.

Vitula, P. 1999: Ivančice – Letkovice (okr. Brno-venkov). *Přehledy výzkumů* 39 (1995–1996), 296, 405.

Summary

In 2024, an archaeological excavation was conducted in Letkovice in connection with the reconstruction of the village green (local part of Ivančice, Brno-Country District), revealing traces of Neolithic occupation dated to the Moravian Painted Ware culture (Bučo 2024). The site had previously been investigated in 1996 during trenching for utility networks (Vitula 1999, 296, 405).

Michal Bučo

Jiřice u Moravských Budějovic (okr. Znojmo) „Široké“.

Moravská malovaná keramika (neolit). Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u nálezce.

Lokalizace: WGS-84: 48.9970061N, 15.9306339E

Povrchovým průzkumem byla objevena nová lokalita kultury s moravskou malovanou keramikou na katastru obce Jiřice. Nachází se severně obce a východně od zelené turistické značky směrem ke zřícenině hradu Bukovina ze 14. století.

Lokalita je situována v poměrně rovinaté poloze, mírně se zvedá směrem k potoku Nedveky, odkud poté prudce spadá do jeho koryta. Nadmořská výška naleziště se pohybuje kolem 390 m. Opakovanými povrchovými sběry odtud byla získána především kolekce štípané kamenné industrie zhotovené z křemičitých zvětralín serpentinitů, přičemž zastoupeny jsou zejména

chalcedonové variety okrové barvy. Získané artefakty na sobě často mají stopy bělavé obalové vrstvy. Kolekce sestává především z čepelových a úštěpových jader, zastoupena je však i debitaž v podobě čepelí i úštěpů. Ojedinele se objevila jádra z křišťálu a ze záhnědy. Broušenou kamennou industrii zastupuje polotovar ploché sekerky lichoběžníkového průřezu z metabazitu typu Želešice. Keramika je nepočtená a nevýrazná, ale podle základních charakteristických znaků ji lze zařadit ke kultuře s moravskou malovanou keramikou.

Podle celkového charakteru industrie (častá jádra, úštěpy) lze hovořit o zpracovatelské lokalitě v bezprostřední blízkosti zdrojů dané suroviny. Geologická mapa ČR 1 : 50 000 (Matějovská red., 1983) ukazuje, že podloží vlastního naleziště tvoří granulit jevišovického tělesa, jenž je uzavřen v gföhlských ortorulách až migmatitech. Čtyři drobná tělesa serpentinitů však vystupují již ve vzdálenosti 0,8 a ž 1,8 km na severovýchod, dvě z nich jsou zachycena přímo v údolí potoka Nedveky. Zda přímo tato tělesa byla mateřskou horninou křemičitých zvětralín, zatím nedokážeme rozhodnout, každopádně v blízkém území mezi Jiřicemi, Jevišovicemi a Bojanovicemi existují takové zdroje včetně dokladů o jejich pravěkém využívání (cf. Kovárník 1992).

Lokalita se nachází v oblasti, jež byla v mladším neolitu hustě osídlena, a pro kterou je charakteristické zpracovávání lokálních křemičitých zvětralín serpentinitů (např. Podborský, Vildomec 1972, 170–171; Přichystal 1984, 209).

Literatura

Kovárník, J. 1992: Kinds of rock suitable for chipping found in southwest Moravia. *Scripta facultatis scientiarum naturarum Universitatis Masarykianae Brunensis. Geology* 22, 17–28.

Matějovská, O. (red.) 1983: *Základní geologická mapa ČSSR 1 : 25 000. List 33–222 Jevišovice.* Praha: Ústřední ústav geologický, Geodetický a kartografický podnik.

Podborský, V., Vildomec, V. 1972: *Pravěk Znojemska.* Brno, Znojmo: Musejní spolek, Jihomoravské muzeum.

Přichystal, A. 1984: Petrografické studium štípané industrie. In: E. Kazdová: *Těšetice-Kyjovice I. Starší stupeň kultury s moravskou malovanou keramikou.* Brno: Universita J. E. Purkyně, 205–212.

Summary

A new site of the Moravian Painted Ware culture was discovered in the ‘Široké’ field in the cadastral area of Jiřice u Moravských Budějovic (Znojmo District). The site yielded a rich assemblage of chipped stone industry predominantly made of local serpentinite rocks, which were intensively processed here during the Neolithic period (Podborský, Vildomec 1972, 170–171; Přichystal 1984, 209; Kovárník 1992).

Martin Kuča, Antonín Přichystal

Krnov (k. ú. Opavské Předměstí, okr. Bruntál) „Červený dvůr“, parc. č. 2786/2.

Mladší neolit/časný neolit. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Slezské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84: 50.0661808N, 17.7390436E

V listopadu roku 2024 proběhl v prostoru silnice č. 57 záchranný archeologický výzkum vyvolaný výstavbou kontrolního stanoviště pro policii ČR. V rámci strojní skrývky (obr. 8) byly zachyceny tři zahloubené objekty, které lze na základě keramických nálezů a štípané industrie datovat rámcově do mladšího neolitu až staršího eneolitu (kultura nálevkovitých pohárů?).